

The background features a large, light gray circle on the right side. On the left, there are several overlapping circles and lines in shades of gray and blue. A prominent blue circle is positioned in the center-left, containing the text. The overall design is clean and modern, with a focus on geometric shapes and a limited color palette.

Razvoj društvenog poduzetništva u RH

Društveno poduzetništvo

Upravljanje društvenim poduzećima iziskuje kreativnost i inovativnost u navigaciji između dvije suprotstavljene orijentacije - stvaranja dobiti i društvene koristi.

Društveno poduzetništvo

Europska komisija 2013. godine u svojoj je „Inicijativi za društveno poslovanje“ pojmovno definirala koncept društvenog poduzetnika:

- društveni poduzetnik se određuje kao nositelj poduzetničke aktivnosti kojem je primarni cilj društveni utjecaj, a ne generiranje dobiti za vlasnike ili dioničare;
- društveni poduzetnik djeluje na način da pruža robu ili usluge na tržištu na poduzetnički i inovativan način te koristi ostvarenu dobit primarno za ispunjavanje društvenih ciljeva;
- način upravljanja poduzetničkim subjektom je otvorenog tipa te uključuje zaposlenike, korisnike i ostale dionike na koje utječe gospodarska aktivnost poduzetnika.

Upravljanje - kriteriji

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj također utvrđuje kriterije prepoznavanja društvenih poduzetnika koji su sukladni kriterijima Europske komisije i Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO):

- 1) Društveni poduzetnik ostvaruje ravnotežu društvenih, okolišnih i ekonomskih ciljeva poslovanja.
- 2) Društveni poduzetnik obavlja djelatnost proizvodnje i prometa roba, pružanja usluga ili obavlja umjetničku djelatnost kojom se ostvaruje prihod na tržištu, te koja ima povoljan utjecaj na okoliš, doprinosi unapređenju razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.

Upravljanje - kriteriji

- 3) Društveni poduzetnik stvara novu vrijednost i osigurava financijsku održivost na način da u trogodišnjem razdoblju poslovanja najmanje 25% godišnjeg prihoda planira ostvariti ili ostvaruje obavljanjem svoje poduzetničke djelatnosti.
- 4) Društveni poduzetnik najmanje 75% godišnje dobiti, odnosno višak prihoda ostvaren obavljanjem svoje djelatnosti ulaže u ostvarivanje i razvoj ciljeva poslovanja, odnosno djelovanja.
- 5) Društvenog poduzetnika odlikuje dobrovoljno i otvoreno članstvo te autonomija poslovanja, odnosno djelovanja.

Upravljanje - kriteriji

- 6) Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili tijelo javne vlasti ne može biti isključivi osnivač društvenog poduzetnika.
- 7) Društvenog poduzetnika odlikuju demokratski način odlučivanja, odnosno odlučivanje nije isključivo vezano uz vlasničke udjele ili članske uloge već obuhvaća ključne dionike: radnike, članove, korisnike ili potrošače te suradničke organizacije.
- 8) Društveni poduzetnik prati i vrednuje svoje društvene, ekonomske i okolišne učinke i utjecaj te rezultate vrednovanja koristi u planiranju svog daljnjeg poslovanja i vodi računa o njihovu poboljšanju.
- 9) Društveni poduzetnik u slučaju kada prestaje obavljati djelatnost svojim općim aktima ima definiranu obvezu svoju preostalu imovinu, nakon pokrića obveza prema vjerovnicima i pokrića gubitka iz prethodnog razdoblja, prenijeti u vlasništvo drugog društvenog poduzetnika s istim ili sličnim ciljevima poslovanja, ili u vlasništvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja će je upotrijebiti za razvoj društvenog poduzetništva.

Pravni oblik

Analiza pravnih oblika u RH postojećih društvenih poduzetnika

Društveno poduzetništvo se može realizirati kroz sljedeće pravne oblike poslovnog funkcioniranja u Republici Hrvatskoj:

- Zadruga
- Ustanove
- Neprofitne organizacije - Udruge
- Udruživanje po principu ortačkog poduzeća
- Obrt
- Zaklade
- Dioničko društvo s ograničenom odgovornošću.

Pravni oblik

Analiza pravnih oblika u RH postojećih društvenih poduzetnika

- Napravljena je analiza društvenih poduzetnik bazirana na jasnom uvidu u proizvod odnosno uslugu koja se nudi na tržištu, a temeljeno na principima društvenog poduzetništva,
- Vidljiv je pozitivan trend rasta u broju društvenih poduzetnika radi financiranja iz EU fondova te iz ove kratke analize taj broj doseže do 180 društvenih poduzetnika različitih pravnih oblika,
- Analizom se pokazao trend porasta društvenih poduzetnika sa pravnim oblikom trgovačkih društava.

Pravni oblik

Analiza pravnih oblika u RH postojećih društvenih poduzetnika

- Analizirali smo ukupno 61 pravni subjekt od čega je 25 pravnih oblika Zadruga, 11 trgovačkih društava, 21 Udruga, 1 LAG i 3 Ustanove
- po vrstama djelatnosti analiziranih društvenih poduzetnika dolazimo do zaključka da prevladavaju djelatnosti proizvodnje i prerade domaćih odnosno autohtonih proizvoda i to 31% te socijalne usluge namjenjene osobama sa invaliditetom 40% dok u manjem postotku su zastupljene usluge iz područja kulturnih i kreativnih usluga 5% i ugostiteljske usluge 8%.

1

PRAVNI OBLIK

- Iznimno bitno je izabrati pravi pravni oblik
- Uspostava i organizacija pravnog oblika

2

ZAPOSLENICI

- Zaposlenici sa socijalnim vještinama ili poslovnim vještinama?
- Motivacija i nagrađivanje

3

POSLOVNI MODEL

- Tko je kupac?
- Održivost poslovanja kroz odabir poslovnog modela

4

MISIJA I VIZIJA

- Koji problem ili potrebu rješavam?
- Koja je viša svrha poslovanja?

5

MJERENJE USPJEHA

- Kvantitativno/kvalitativno?

**KLJUČNA
PITANJA
org. i uprav.**

„Poduzmi za društvo”

- Inicijativa „poduzmi za društvo nastala je u sklopu provedbe projekta "Društveno poduzeće KopriVITA kao izazov za moderno vrijeme" koji je odobren na natječaju ESF-a u sklopu programa 2014-2020. Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika - faza I,
- Inicijativa proizlazi iz sve snažnijeg razvoja društvenog poduzetništva u RH, ali kojeg prate i različiti zakonski, porezni i financijski izazovi,
- Inicijativa dolazi u pravo vrijeme jer u ovom trenutku društveni poduzetnici su došli do maksimuma sa svojim individualnim snagama te im je potrebna snažnija suradnja,
- Ako danas krenemo sa snažnom suradnjom društvenih poduzetnika i donosioca odluka moguće je stvoriti ekosustav razvoja društvenog poduzetništva u RH koji će biti i snažan društveni i gospodarski faktor.

„Poduzmi za društvo”

SPORAZUM O UDRUŽIVANJU DRUŠTVENIH PODUZETNIKA S CILJEM RAZVOJA I PROMICANJA DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA U RH je prvi korak ka udruživanja društvenih poduzetnika na području RH radi sljedećih ciljeva;

- Poticanje i aktivno sudjelovanje u izradi strateškog i zakonodavnog okvira za Razvoj društvenog poduzetništva u RH,
- Aktivno sudjelovanje u procesima razvoja financijskih mehanizama, EU financiranja i drugim oblicima potpore društvenom poduzetništvu u RH,
- Generiranje gospodarskog rasta i zapošljavanja, zadržavanje postojećih radnih mjesta i omogućavanje novog zapošljavanja,
- Održivi razvoj, razvoj ekološke proizvodnje i održivi turizam,
- Jačanje kapaciteta postojećih aktera,
- Unaprjeđenje društveno ekonomski status građana,
- Primjenu inovacija, uklj. socijalnih inovacija za učinkovit rast i napredak.